

	ഓം ശ്രീപരമാത്മനേ നമഃ	
	അഥ ചതുർദ്ദശോഽധ്യായഃ	
	പ്രകൃതിഗുണത്രയവിഭാഗ യോഗഃ	

ശ്രീഭഗവാനുവാച

പരം ഭൂയഃ പ്രവക്ഷ്യാമി ജ്ഞാനാനാം ജ്ഞാനമുത്തമം |
 യജ്ജ്ഞാത്വാ മൂനയഃ സരേപ പരാം സിദ്ധിമിതോ ഗതാഃ ||
 ൧൪-൧||

ഇദം ജ്ഞാനമുപാശ്രിത്യ മമ സാധർമ്യമാഗതാഃ |
 സർഗോഽപി നോപജായന്തേ പ്രളയേ ന വൃഥന്തി ച ||
 ൧൪-൨||

മമ യോനിർമഹദ്ബ്രഹ്മ തസ്മിൻഗർഭം ദധാമ്യഹം |
 സമ്ഭവഃ സരപഭൂതാനാം തതോ ഭവതി ഭാരത || ൧൪-൩||

സരപയോനിഷു കൗന്തേയ മൂർതയഃ സമ്ഭവന്തി യാഃ |
 താസാം ബ്രഹ്മ മഹദ്യോനിഃ അഹം ബീജപ്രഭഃ പിതാ ||
 ൧൪-൪||

സത്ത്വം രജസ്തമ ഇതി ഗുണാഃ പ്രകൃതിസമ്ഭവാഃ |
 നിബധ്നന്തി മഹാബാഹോ ദേഹേ ദേഹിനമവ്യയം || ൧൪-൫||

തത്ര സത്ത്വം നിർമലത്വാത് പ്രകാശകമനായമം |
 സുഖസങ്ഗേന ബധ്നന്തി ജ്ഞാനസങ്ഗേന ചാനഘം ||
 ൧൪-൬||

രജോ രാഗാത്മകം വിദ്ധി തൃഷ്ണാസങ്ഗസമുദ്ഭവമ് |
തന്നിബധ്നാതി കാന്തേയ കർമ്മസംഗേന ദേഹിനമ് ||
൧൪-൭||

തമസ്തപജ്ഞാനജം വിദ്ധി മോഹനം സരഭേഹിനമ് |
പ്രമാദാലസ്യനിദ്രാഭിഃ തന്നിബധ്നാതി ഭാരത || ൧൪-൮||

സത്തപം സുഖേ സഞ്ജയതി രജഃ കർമ്മണി ഭാരത |
ജ്ഞാനമാവൃത്യ തു തമഃ പ്രമാദേ സഞ്ജയത്യുത || ൧൪-൯||

രജസ്തമശ്ചാഭിഭൂയ സത്തപം ഭവതി ഭാരത |
രജഃ സത്തപം തമശ്ചൈവ തമഃ സത്തപം രജസ്തമാ ||
൧൪-൧൦||

സരഭാഭരേഷു ദേഹോഽസ്മിന് പ്രകാശ ഉപജായതേ |
ജ്ഞാനം യദാ തദാ വിദ്യാത് വിവൃദ്ധം സത്തപമിത്യുത ||
൧൪-൧൧||

ലോഭഃ പ്രവൃത്തിരാർത്ഥഃ കർമ്മണാമശമഃ സ്വപുഹാ |
രജസ്യേതാനി ജായന്തേ വിവൃദ്യേ ഭരതർഷഭ || ൧൪-൧൨||

അപ്രകാശോഽപ്രവൃത്തിശ്ച പ്രമാദോ മോഹ ഏവ ച |
തമസ്യേതാനി ജായന്തേ വിവൃദ്യേ കൂരുനന്ദന || ൧൪-൧൩||

യദാ സത്ത്വേ പ്രവൃദ്യേ തു പ്രളയം യാതി ദേഹഭൂത് |
തദോത്തമവിദാം ലോകാന് അമലാൻപ്രതിപദ്യതേ || ൧൪-൧൪||

രജസി പ്രളയം ഗത്വാ കർമ്മസങ്ഗിഷു ജായതേ |
തഥാ പ്രലീനസ്തമസി മൃഡയോനിഷു ജായതേ || ൧൪-൧൫||

കർമ്മണഃ സുകൃതസ്യാഹുഃ സാത്തപികം നിർമലം ഫലമ് |
രജസസ്തു ഫലം ദുഃഖമ് അജ്ഞാനം തമസഃ ഫലമ് ||
൧൪-൧൬||

സത്തപാത്സഞ്ജായതേ ജ്ഞാനം രജസോ ലോഭ ഏവ ച |
പ്രമാദമോഹൗ തമസഃ ദവതോഽജ്ഞാനമേവ ച || ൧൪-൧൭||

ഊർധ്വം ഗച്ഛന്തി സത്തപസ്ഥാഃ മധ്യേ തിഷ്ഠന്തി രാജസാഃ |
ജഘന്യഗുണവൃത്തിസ്ഥാഃ അധോ ഗച്ഛന്തി താമസാഃ ||
൧൪-൧൮||

നാന്യം ഗുണേഭ്യഃ കർത്താരം യദാ ഭ്രഷ്ടാഽനുപശ്യതി |
ഗുണേഭ്യശ്ച പരം വേത്തി മദ്ഭാവം സോഽധിഗച്ഛതി ||
൧൪-൧൯||

ഗുണാനേതാനതീത്യ ത്രീന് ദേഹീ ദേഹസമുദ്ഭവാന് |
ജന്മമൃത്യുജരാദുഃഖൈഃ വിമുക്തോഽമൃതമശ്നുതേ || ൧൪-൨൦||

അർജുന ഉവാച
കൈർലിങ്ഗൈസ്തീന്ദ്രിന്ദ്രിഗുണാനേതാൻ അതീതോ ഭവതി
പ്രഭോ |
കിമാചാരഃ കഥം ചൈതാൻ ത്രീന്ദ്രിഗുണാനതിവർത്തതേ ||
൧൪-൨൧||

ശ്രീഭഗവാനുവാച

പ്രകാശം ച പ്രവൃത്തിം ച മോഹമേവ ച പാണ്ഡവ |
ന ദേഷ്ടി സംപ്രവൃത്താനി ന നിവൃത്താനി കാങ്ക്ഷതി ||
൧൪-൨൨||

ഉദാസീനവദാസീനഃ ഗുണൈര്യോ ന വിചാല്യതേ |
ഗുണാ വർത്തന്ത ഇത്യേവ യോഽവതിഷ്ഠന്തി നേങ്ഗതേ ||
൧൪-൨൩||

സമദുഃഖസുഖഃ സ്വസ്ഥഃ സമലോഷ്ടാശ്ചകാഞ്ചനഃ |
തൃപ്യപ്രിയാപ്രിയോ ധീരഃ തൃപ്യനിന്ദാത്മസംസ്കൃതിഃ ||
൧൪-൨൪||

മാനാപമാനയോസ്തൃപ്യഃ തൃപ്യോ മിത്രാരിപക്ഷയോഃ |
സരപാരമ്ഭപരിത്യാഗീ ഗുണാതീതഃ സ ഉച്യതേ || ൧൪-൨൫||

മാം ച യോഽവ്യഭിചാരേണ ഭക്തിയോഗേന സേവതേ |
സ ഗുണാൻസമതീത്യേതാൻ ബ്രഹ്മഭൂയായ കല്പതേ ||
൧൪-൨൬||

ബ്രഹ്മണോ ഹി പ്രതിഷ്ഠാഽഹമ് അമൃതസ്യോവൃയസ്യ ച |
ശാശ്വതസ്യ ച ധർമസ്യ സുഖസ്യൈകാന്തികസ്യ ച ||
൧൪-൨൭||

ഓം തത്സദിതി ശ്രീമദ് ഭഗവദ്ഗീതാസു ഉപനിഷത്സു
ബ്രഹ്മവിദ്യായാം യോഗശാസ്ത്രേ
ശ്രീകൃഷ്ണാർജുനസംവാദേ
പ്രകൃതിഗുണത്രയവിഭാഗയോഗോ നാമ ചതുർദശോഽധ്യായഃ
|| ൧൪ ||

With Blessings from:

Sri. Sri. Sugunendra Theertha Swamiji, Puthige Mutt, Udupi, India

Sri Krishna Vrundavana, NJ, USA

<http://krishnavrunda.org/>